

Správy – Reports

Správa z konferencie PRV 2014 – 2020: Priority nešťátnych lesov

V súčasnosti prebieha diskusia o budúcej spoločnej poľnohospodárskej politike EÚ (SPP), ktorej súčasťou je aj politika rozvoja vidieka. V júli minulého roka vyšlo oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov KOM(2010) 672/5 „Spoločná poľnohospodárska politika do roku 2020 – zvládnutie budúcich výziev v oblasti potravín, prírodných zdrojov a území“, ktoré stanovuje základné ciele SPP.

Sektor nešťátnych lesov Slovenska, ako ekonomicky životaschopné, environmentálne udržateľné a sociálne súdržné odvetvie národnej ekonomiky Slovenska má predpoklady významne prispieť k úspešnosti realizácie spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ.

Aj v nadväznosti na diskusiu o SPP sa dňa 24. marca 2011 konala konferencia spojená s diskusným fórom s názvom *PRV 2014 – 2020 Priority nešťátnych lesov*. Toto podujatie predstavovalo nosnú akciu nešťátnych lesov pre mesiac marec. Myšlienku zorganizovať konferenciu s danou tematikou iniciovala Zuzana Sarvašová z Národného lesníckeho centra. Po dohode s predstaviteľmi nešťátneho sektora a spolu s riešiteľským kolektívom projektu IPOLES – integrácia rozvojových, inovačných a environmentálnych politík pre lesníctvo sa konferencia konala na pôde Národného lesníckeho centra a spojila aktuálne témy zainteresovaných skupín nešťátneho sektora ako aj ciele horeuvedeného projektu.

Hlavným cieľom konferencie bolo prezentovať výsledky projektu IPOLES a poskytnúť závery a odporúčania smerom k politike rozvoja vidieka a iniciovať odbornú diskusiu medzi zástupcami jednotlivých inštitúcií a organizácií v rámci lesníctva ako lepšie koordinovať lesnícku politiku a politiku rozvoja vidieka.

Konferenciu otvoril predstaviteľ nešťátneho sektora, Milan Dolňan, zo Združenia obecných lesov Slovenskej republiky, ktorý v úvode udelil cenu GR LESY, š. p. pri príležitosti Medzinárodného roka lesov za rozvoj vidieka Vidieckemu parlamentu, v zastúpení Máriou Behanovskou. Konferenciu okrem toho podporil a otvoril aj bývalý generálny riaditeľ NLC, Igor Morong. Samotná odborná časť konferencie bola zameraná v prvom bloku na dva úvodné referáty nasledované odborným diskusným fórom rozdeleným na 4 diskusné skupiny:

- Konkurencieschopnosť,
- Environmentálne služby a platby,
- Sociálne služby a zamestnanosť,
- Spolupráca.

Každú diskusnú skupinu viedol jeden z členov riešiteľského kolektívu, s cieľom usmerňovať diskusiu. Na začiatku každej skupiny vystúpili vopred oslovení predstavitelia jednotlivých zainteresovaných skupín v lesnom hospodárstve, formulujúc základné tézy a pohľady na konkrétnu tematiku. Následne sa pripojili k diskusií ostatní prítomní.

Na konferencii sa zúčastnili predstavitelia štátneho aj nešťátneho sektora, a to konkrétne za nešťátny sektor: Únia regionálnych združení vlastníkov nešťátnych lesov Slovenska, Pro Populo Poprad,

Združenie vlastníkov spoločnostevných a súkromných lesov Banskobystrického kraja, Združenie obecných lesov SR, Lesnícka komora, Vidiecky parlament, a za štátny sektor: štátna správa, LESY SR, š. p. Banská Bystrica, Technická univerzita vo Zvolene, Národné lesnícke centrum, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstvo životného prostredia SR, za ktoré za zúčastnil štátny tajomník Branislav Cimerman.

V prvých dvoch úvodných referátoch sa zhrnula tematika konferencie z teoretického pohľadu. Prvý referát doc. Šálku s názvom *Politika rozvoja vidieka a lesníctvo* sa zamerával na teoretické prístupy k politike rozvoja vidieka a na lesníctvo v politike rozvoja vidieka. Charakterizoval hlavné okruhy lesníckej politiky, či už ide o rastovú alebo udržiavaciu stratégiu lesného hospodárstva: ovplyvňovanie podnikovej štruktúry v lesnom hospodárstve, podpora investícií a inovácií v lesných podnikoch, kompenzácie za verejnoprospešné funkcie, sociálna politika a politika zamestnanosti v lesnom hospodárstve, stabilizácia trhov s drevom. V druhom referáte s titulom *Lesníctvo v rámci podpory rozvoja vidieka* sa riešila problematika spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) a nadväzne programu rozvoja vidieka. Reforma SPP má priniesť zmeny v programoch rozvoja vidieka a taktiež aj lesníckeho sektora. Internetová diskusia na európskej úrovni k tejto téme priniesla už prvé výsledky a pohľady na možnosti nástrojov PRV po roku 2013.

V diskusnej skupine „Konkurencieschopnosť“, ktorú moderoval Miroslav Kovalčík vystúpili so svojim príspevkom Juraj Vanko a Peter Hrbáč. Z výsledkov diskusie vyplýva, že konkurencieschopnosť v lesnom hospodárstve SR je ovplyvnená najmä faktormi, ako sú používanie zastaraných technológií, strojov a zariadení, nižšia prístupnosť lesných porastov, zabezpečovanie verejnoprospešných služieb a vyššie daňové zaťaženie a ostatnými faktormi. Z tohto dôvodu boli ako hlavné navrhnuté nasledovné opatrenia, napr. podpora združovania nešťátnych obhospodarovateľov lesa, podpora investícií do infraštruktúry, podpora investícií do technológií a vybavenia, zvyšovanie hospodárskej hodnoty lesov prostredníctvom investícií do lesov, podpora inovácií a transferu technológií, zalesňovanie pôd ako zdroja suroviny na výrobu biomasy a ďalších produktov a diverzifikácia lesnej výroby.

V diskusnej skupine „Environmentálne služby a platby“ pod vedením Zuzany Dobšinskej vystúpil Drahoš Brezula. Diskusia sa zamerávala hlavne na paušálne platby za verejnoprospešné tovary a služby, ktoré nie je možné priamo vykazať spotrebiteľom. Tieto platby majú byť zamerané najmä na ekologické obhospodarovanie lesov a opatrenia na udržiavanie a zlepšovanie biodiverzity lesov realizovaných na dobrovoľnom princípe, zabezpečenie vodohospodárskej funkcie lesov, podporu projektov adaptácie lesov na klimatické zmeny, zabezpečovanie sociálno-kultúrnych funkcií lesov a majú predstavovať alternatívu k súčasnému neúčinnému systému kompenzácií.

Skupinu „Sociálne služby a zamestnanosť“, moderovanú Zuzanou Sarvašovou doplnili o svoje príspevky Jozef Konôpka a Jaroslav

Šulek. Diskusia sa zamerala na potreby poskytovania sociálnych služieb v lesníctve zameraných najmä na rekreačnú a zdravotnú funkciu lesov. Okrem toho, tieto služby ako aj iné výrobné zdroje zabezpečujú množstvo pracovných miest, hlavne čo sa týka vidieckych oblastí. Nástrojmi v tejto oblasti sú podľa diskutúcií napr. opatrenia na zamedzenie vyľudňovania vidieka, podpora malých a stredných podnikov s dôrazom na miestne rodinné firmy, podpora diverzifikácie výroby (napr. turistika), podpora komunikácie s verejnosťou (lesná pedagogika), podpora spolupráce všetkých aktérov vidieckeho priestoru.

Spolupráca všetkých aktérov je nosnou témou aj posledného diskusného kola „Spolupráca“, ktorú viedol Jaroslav Šálka. So svojim príspevkom vystúpila zástupkyňa Vidieckeho parlamentu Mária Behanovská. Zo záverov vyplynulo, že je nevyhnutné posilňovať na jednej strane kooperáciu medzi aktérmi vidieckych oblastí, ich vzájomnú koordináciu a v druhej rovine aj intenzívnu komunikáciu s verejnosťou. Nástrojmi takýchto opatrení môžu byť lesná pedagogika, ďalej poskytovanie väčšej právomoci miestnym, resp. vidieckym oblastiam, budovanie kapacít, spájanie vidieckych a mestských oblastí vo vzťahu k zlepšovaniu miestnych podmienok a kooperácia s ekonomicky silnejšími subjektami s cieľom využitia ich vlastných zdrojov.

V závere konferencie sa zhrnuli všetky diskusné príspevky účastníkov do hlavných tém či problematických oblastí a zároveň

sa stanovili odporúčania ohľadom politiky rozvoja vidieka spojenej s Programovým obdobím PRV 2014 – 2020. Závety konferencie boli vypracované v priebehu diskusných skupín nezávislým pozorovateľom zo štátneho sektora a jedným účastníkom z neštátneho sektora. Tieto, ako bolo podčiarknuté, budú k dispozícii všetkým účastníkom konferencie, ďalej budú publikované v lesníckom periodiku, zverejnené na webovej stránke www.roklesov.sk a v neposlednom rade, sa zašlú na kompetentné orgány štátnej správy v podobe návrhov k politike rozvoja vidieka od zainteresovaných skupín lesného hospodárstva. Služieb majú pri presadzovaní záujmov zástupcov lesného hospodárstva v oblasti lepšej koordinácie lesníckej politiky a politiky rozvoja vidieka v budúcom programovacom období 2014 – 2020.

Podakovanie

Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-0692-07.

Jana LÁSKOVÁ
Zuzana SARVAŠOVÁ
Národné lesnícke centrum
- Lesnícky výskumný ústav Zvolen
T. G. Masaryka 22
SK – 960 92 Zvolen